RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Verordening nadeelcompensatie gemeente Westervoort 2022

Zaak- & documentnr. : Z/21/087658/201537486
Portefeuillehouder : Hans Sluiter
Opsteller : Monique Giezen
Team : VTH
Telefoonnr. 3388

Samenvatting
Met de invoering van de Omgevingswet op 1 juli 2022 is het noodzakelijk een nieuwe verordening voor nadeelcompensatie (voorheen planschade) op te stellen. De 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Westervoort 2022' vervangt de huidige 'Procedureverordening advisering aanvragen tegemoetkoming planschade 2008'. Daarmee wordt de bestaande verordening juridisch aangepast op de komst van de Omgevingswet.

Beslispunten
De raad besluit:
1. De 'Verordening nadeelcompensatie gemeente Westervoort 2022' vast te stellen.

Aanleiding
Naar verwachting treedt op 1 juli 2022 de Omgevingswet (hierna: Ow) in werking. Ook voor de systematiek van planschade heeft deze stelselwijziging grote gevolgen.

De overheid kan rechtmatig handelen, maar toch schade veroorzaken. Bijvoorbeeld door het verlenen van een omgevingsvergunning waardoor het eigendom van het naastgelegen perceel in waarde achteruitgaat, het inperken van rechten of neveneffecten door werkzaamheden. Het gaat dus om schade veroorzaakt door rechtmatige besluiten, en om schade veroorzaakt door rechtmatige feitelijke handelingen. Onder het huidige regime gaat het bij planschade om inkomensderving of vermindering van waarde van een onroerende zaak als gevolg van een planologische maatregel. Nadeelcompensatie is dus breder dan planschade, zoals in artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening. Het begrip planschade komt onder de Omgevingswet te vervallen.

Titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) voorziet in een algemene regeling over de vergoeding van schade door rechtmatig overheidshandelen. In de Omgevingswet is een nadeelcompensatieregeling opgenomen die aansluit op deze algemene regeling uit de Awb. Ten opzichte van titel 4.5 van de Awb bevat de reikwijdte van afdeling 15.1 van de Ow een nadere afbakening van schadeoorzaken. Daarmee wordt de brede grondslag van de regeling in de Awb beperkt. De procedure en bijbehorende beslistermijnen zijn uitputtend geregeld in de Awb.

De voorliggende verordening beperkt zich tot nadeelcompensatie op grond van titel 4.5 van de Awb en afdeling 15.1 van de Ow. Voor vergoeding van schade vanwege kabels en leidingen heeft de gemeente Westervoort de Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen Uniformiteit Netbeheerders Oostelijk Gelderland. De Verordening nadeelcompensatie gemeente Westervoort 2022 zal de 'Procedureverordening advisering aanvragen tegemoetkoming planschade 2008' vervangen zodra de Omgevingswet inwerking treedt. Wel zal er nog enige tijd een overgangsrecht van toepassing zijn.

Planning
De Verordening nadeelcompensatie zal gelijktijdig met de Omgevingswet in werking treden. Naar verwachting is dit op 1 juli 2022.

Beoogd effect
Met ingang van de Omgevingswet voorzien in een actuele regeling voor de wijze waarop met aanvragen om schadevergoeding als bedoeld in afdeling 15.1 van de Omgevingswet wordt omgegaan.

Argumenten
1.1 De planschaderegeling op grond van de Wet ruimtelijke ordening komt te vervallen
De vergoeding van planschade uit de Wet ruimtelijke ordening gaat op in het hoofdstuk ‘nadeelcompensatie’ in de Omgevingswet (hoofdstuk 15 van deze wet). Nadeelcompensatie is de overkoepelende term voor schade die rechtmatig door de overheid wordt veroorzaakt. Met de invoering van de Omgevingswet komt de planschaderegeling op grond van de Wro te vervallen. Daarmee vervalt tevens de grondslag voor de huidige ‘Procedureverordening advisering aanvragen tegemoetkoming planschade 2008’. Deze gaat op in de voorliggende verordening nadeelcompensatie.

1.2 De raad heeft er voor gekozen in het kader van de Omgevingswet beleidsneutraal over te gaan
Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding kan een recht geheven worden. Hoe hoog het recht voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding is, is op grond van artikel 4.128 Awb een lokale keuze. Het recht kan ten hoogste € 500,- bedragen. In de voorliggende verordening wordt voorgesteld om te kiezen voor een bedrag van € 300,-. Dit bedrag sluit aan bij het recht dat we momenteel heffen voor het in behandeling nemen van een verzoek om tegemoetkoming in planschade. Echter wanneer er voor een vraag advies moet worden gevraagd aan een adviescommissie liggen de advieskosten veel hoger dan € 300,-. Wanneer er een tegemoetkoming in schade wordt toegekend, krijgt de aanvrager het betaalde recht terug.

Hoewel het systeem voor de vergoeding van schade, wat nu nog planschade wordt genoemd, inhoudelijk wijzigt, blijft de procedure op grond van deze verordening voor de inwoners hetzelfde.

1.3 De verordening geeft eenduidige regels omtrent het in behandeling nemen van een aanvraag om nadeelcompensatie
Ook zonder een Verordening nadeelcompensatie moeten aanvragen om schadevergoeding als bedoeld in artikel 4:126 Awb juncto artikel 15.1 van de Omgevingswet in behandeling worden genomen. Deze verordening geeft een nadere invulling aan de regels omtrent nadeelcompensatie en geeft aan hoe een aanvraag in behandeling wordt genomen.
Voor lopende aanvragen en verzoeken om schadevergoeding die worden ingediend binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingswet, als vóór inwerkintreding van die wet de schade is veroorzaakt door een onherroepelijk besluit omtrent een omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan of een bestemmingsplan, blijft de huidige verordening nog van toepassing. Deze uitzondering geldt ook als vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet is gevraagd om een schadeveroorzakend besluit of een ontwerp van een ambtshalve te nemen schadeveroorzakend besluit ter inzage is gelegd. Hiervoor is overgangsrecht opgenomen.

Kanttekeningen
1.1 Het vaststellen van deze verordening is niet verplicht
Er bestaat geen wettelijke verplichting om een Verordening nadeelcompensatie vast te stellen. De voordelen daarvan vormen voor ons echter een belangrijke reden om dat toch te doen. De huidige verordeningen kunnen immers na de invoering van de Omgevingswet niet meer toegepast worden, omdat de wettelijke grondslag komt te vervallen. De VNG heeft om deze redenen een Model Verordening nadeelcompensatie opgesteld, waarop deze verordening is gebaseerd.

Financiële paragraaf
De uitvoering van de verordening is in principe kostenneutraal. De gemeentelijke handelswijze betreffende een aanvraag om schadevergoeding verandert niet. Zoals aangegeven is het gemeentebestuur ook nu al verplicht om in bepaalde gevallen planschade te vergoeden. Dus ook zonder verordening is het bestuur al verplicht om nadeelcompensatie uit te keren en ook nu al worden verzoeken om schadevergoeding in behandeling genomen.

Relatie met het herstelplan
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Participatie en communicatie
Inwoners worden geïnformeerd via een elektronische bekendmaking in het digitale Gemeenteblad.

Duurzaamheid
Niet van toepassing op dit voorstel.

Intergemeentelijke samenwerking
Deze verordening is gebaseerd op de Model Verordening nadeelcompensatie van de VNG.

Bijlagen
201537575 - Raadsbesluit Verordening nadeelcompensatie gemeente Westervoort 2022
201537722 - Verordening nadeelcompensatie gemeente Westervoort 2022

Westervoort, 31 januari 2022

Burgemeester en wethouders van Westervoort,

M. (Maureen) Sluiter MA
secretaris

drs. A.J. (Arend) van Hout
burgemeester